

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — 2.
 Váramban " 9 K. " 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

Fejérváry bécsi utja. Bukás a bukás után.

A magyar vezényszó.

A mai nap politikai szenzációja egy elmaradt audiencia. A király a kabinetiroda utján magához rendelte tegnap délelőtt báró Fejérváry Géza miniszterelnököt, hogy tanácskozzék vele a további teendőik dolgában s ime, a darabant kormányelnök nem utazott el Bécsbe. Rendkívül érdekes háttér van ennek a lefujt kihallgatásnak. Hétfőn délután a félhivatalos Magyar Távirati Iroda adott hírt a kormányelnök utazásáról s ezt a hírt bécsi tudósító is megerősítette. Vártuk tehát Fejérváry elutazását. E helyet azonban jött valami cáfolat-féle, még pedig a másik félhivatalosban, a Budapesti Tudósító-ban. Ez így szólt:

A lapoknak az a híre, mely szerint Fejérváry Géza báró miniszterelnök Bécsbe utazott volna, úgy látszik, tévedésen alapszik. A miniszterelnök sem el nem utazott, sem pedig Bécsbe utazása egyelőre tervebe véve nincsen.

A félhivatalos fölötté diplomatikusan nyilatkozik. Mert egyszóval sem cáfolja azt, hogy Fejérváry tényleg kapott meghívást a felséghez; azt mondja csupán, hogy a miniszterelnök nem utazott el. — Persze a félhivatalos diszkrétan hallgatni köteles.

Az illetékes magyarázat.

A Fejérváry félhivatalosan beharangozott és ugyancsak félhivatalosan lefujt audienciája miért is maradt el hát valójában? Erre vonatkozólag a legilletékesebb helyről a következőkben informálnak bennünket:

Fejérváry Géza bárót ma délelőtt Bécsbe várták királyi kihallgatásra, de a darabant-kapitány itt maradt Budapesten. Az audienciát nem ő kérte, a kabinetiroda üzenté meg neki tegnap délelőtt, hogy jelenjék meg, mert a felség a válság, illetőleg a kibontakozás dolgában hallani kívánja a véleményét. És Fejérváry Géza báró, a mindig és mindenre kész katona megtagadta az engedelmességet és nem ment föl az osztrák fővárosba. Ez egyszer, bizonyosan a legelőször megtagadta az engedelmességet. Visszasürgönyözött a kabinetirodába, hogy a kibontakozás dolgában semmi előterjeszteni valója nincs és miután így céltalan, hogy a felség ez ügyben kihall-

gatáson fogadja, várja az értesítést arról, vajjon mégis meg kell-e jelenni az uralkodó előtt. Ami magyarul azt jelenti, hogy a darabant-miniszterelnök szépen eltette a meghívót és nem ment föl ura és parancsolója elé.

Hát a darabant-kapitány megengedheti magának ezt a kedélyeskedést. És dehogy is ébrednek gyanakvó érzések az uralkodó szívében. Tudja ő, ki a hűséges szolga, de tudja azt is, hogy a tábornagy-miniszterelnök már a minap jelentette, hogy a kibontakozás dolgában mik az előterjesztései. A felség ezeket nem hagyta jóvá, amiről Gautsch is tehet, Goluchowski is tehet s a Fejérváry-kabinet lemondott. A tábornagy pedig azzal nyújtotta át a lemondását, hogy tessék vele rendelkezni, ahogy akar. Ha kell, akár rendre becsukat minden magyart, a Manlichert sem kiméli, ha parancsot kap rá, de a kibontakozás kérdésében ne faggassák őt. Nem ért ő ahhoz már. És megmaradt az elhatározása mellett. Vagy legalább is megkísérelte, hogy megmaradhasson. Nem ment el a meghívásra. Nekünk ugyan mindegy. Ha ott van, ha nincs ott, nekünk egyre megy.

Bukás a bukás után.

Fejérváry Géza báró páratlanul álló eljárásának magyarázata az, hogy a miniszterelnök egyáltalán nem akar tovább lépéseket tenni a kibontakozás dolgában. Ennek pedig két oka van. Az egyik az, tudja, hogy vele a szövetség ellenzék szóba nem áll, a másik pedig, hogy most az ügyvezető-kormány ismert programját a király elejtette. — Pedig Fejérváry Géza báró, mielőtt a miniszterium lemondását benyújtotta volna, ismételtén kifejtette a felség előtt a kabinet terveit. Ezek szerint a közjogi harcok mezejéről el kell terelni a nemzetet. Ugy gondolta ezt keresztülvihetőnek a kormány, hogy szociális és gazdasági reformokat helyez kilátásba és hogy a legmesszebbmenő propagandát csinálja az általános, titkos választói jognak. Teljes felhatalmazást kért Fejérváry a királytól arra, hogy a nemzeti küzdelmet a maga felfogása szerint a rendelkezésére álló és meg nem engedett eszközökkel letörje, megfojtsa, végképp megsemmisítse. Egész nagyszabású terv volt készen, a többi között harmincöt új főispán várta kinevezését.

A törvényhatóságok élére nem vármegyei embereket és nem képviselőket akart állítani a darabant-kormány, hanem miniszteri tanácsosokat és agilis, friss erejű mi-

niszteri titkárokat, akik készséges eszközei lettek volna a törvénytelen kormányoknak. Ezek utján vélte a kabinet keresztülgázolni a törvényhatóságokon. Fejérváry Géza báró minden összeköttetését igénybe vette, hogy a programja elfogadását kieszközölhesse. Miután azonban ez irányban végleges döntés még nem történt, Fejérváry nem akar megjelenni a felség előtt. Csak akkor utazik Bécsbe, ha programját elfogadja az udvar. Ez esetben a lemondott kormányt a felség újra kinevezi. Kristóffy Józsefet is, akit Fejérváry nem szeretne elejteni. Mert Kristóffy távozása — úgy mondják kormánykörökben — az általános választói jog bukását jelentené kifelé. Ezt pedig semmiképpen sem akarja a vén darabant-kapitány.

Bécsben tehát ismét tanakodnak s a magyar nemzet vezéreinek fogadtatása után összedugják fejeiket a Burg tanácsadói. De a nemzetnek nincs mitől tartania. Minden támadás, melyet ősi alkotmányunk megdöntésére intéznek, visszapattan az osztrákra, mely keserves végét fogja látni a Tisza István által földidézett nagy harcok. Csak össze kell tartanunk, mert az egységes védelemben rejlik a nemzet nagy, megdöntetlen ereje.

A magyar vezényszó.

Az öt pont, melyet a megalázott vezéreknek nyújtott a király, még mindig élénken foglalkoztatja a politikai köröket. Nincs semmi kilátás arra, hogy a közel jövőben alkotmányos megoldáshoz jutna a válság. A nehézségek nagyok és szinte áthidalhatatlanok. A szövetség ellenzék nem engedhet programjából s a magyar vezényszó követeléséről soha se mondhat le. Hallottunk olyan hangokat, hogy Andrássy Gyula gróf és Bánffy Dezső báró, a béke kedvéért, megakartak elégedni azzal, ha a huszárezrednél behozzák a magyar kommandót. Hát ilyesféle paktumból nem kér a nemzet s nem is tanácsos az amugy is hiába való kísérletezés. Amit az ország követel, ahhoz jussa van s egy szemernyi se enged belőle. Bécsben még mindig fumigálják a koalíciót. Akár-

Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Mándor ékszerésznél,
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 24. (Fehérló-szálloda), mert ott a
 legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

mit tesz is majd az ellenzék — úgy mondják — a felség nem tágit az öt ponttól. És pedig azért, mert ir-
tózik az ellenzékkel és nem akarja megengedni, hogy a koalíció s ab-
ban természetesen a függetlenségi párt, kormányra jusson. Azért eszel-
ték ki ujabban az ismert ultimátumot, mert tudták, hogy azt a koalíció nem fogadhatja el. És várták ettől — a mi bekövetkezett — a helyzet kiélesedését. Ez kell nekik. A zür-zavar, a bizonytalanság, hogy ag-
gódásban tartásuk a nemzetet. Azt hiszik, hogy így eltérítik majd a közvéleményt a koalíciótól. Badar hit, nevetséges képzelődés!

Zichy János elutazott.

A helyzet homlokterében áll még mindig gróf Zichy János, kit az abszolutisztikus kormányzat élére szeretne állítani a bécsi hatalom. A néppárt volt elnökének azonban semmi kedve a hazafiatal misszióra. Értésére is adta ezt a legilletékesebb köröknek, ahol azt remélik, hogy új választással a helyzet gyökeresen megváltozna. Gróf Zichy szemelték ki arra, hogy a képviselőházat feloszlassa s új kormányzati program alapján intézze a választásokat. Gróf Zichy János, mint értesülünk, tegnap este Budapestről nagylányi birtokára utazott s így egyáltalán nem valószínű az, hogy kihallgatásra menne a királyhoz.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Tanárképzés a helybeli főreáliskolában. A gyakorlati tanárképzés terén ez iskolai évben a miniszter az 1883-iki törvény értelmében azt az intézkedést léptette életbe, hogy egyetemi tanulmányaikat befejezett s a szakvizsgálatot lelett tanárjelölteket mielőtt önálló tanítással megbízhatnák, egyes kiválasztott középiskolákhoz egy évi gyakorlatra osztott be olyképen, hogy az intézet igazgatója általában az iskolai életbe, egy-egy szaktanár pedig az illető szaktárgyak tanításába vezesse be a jelöltet. Az iskolával a tanárral szemben mindenestre nagy bizalomnak a jele az ily fontos feladatra való kiválasztás. Egy iskolánál több jelölt is lehet. A jelölt 800 korona ösztöndíjban, a vezető tanár megfelelő jutalomban részesül. Eddig csak a budapesti gyakorló főgimnáziumnál volt ily rendszeres gyakorlati képzése a leendő tanároknak. — Most a miniszter minden tankerületben egy, összesen tehát 12 középiskolát bízott meg ezzel a fontos feladattal. A debreceni tankerületben a helybeli főreáliskolára esett a választás, a hová Bócsi Sándort nevezték ki ösztöndíjas gyakorló tanárnak a mennyiség-tan-természettani szakra, vezetésével meg Jaszencsák Sándor tanárt bizta meg a miniszter. Bócsi Sándor azonban időközben az ev. ref. főgimnáziumban kapott helyettes tanári állást s így gyakorló tanárrá való kinevezését nem fogadja el.

Debrecen város szeptemberi közgyűlése.

A hivatalos tárgysorozat.

Debrecen, szept. 27.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szeptember hó 30-ik napján, szombaton délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő lesz:

1. Polgármesteri jelentés. 2. Miniszterelnök intó szózata. 3. Belügyminiszteri leirat, a debreceni önkéntes tűzoltó egyesület részére tett alapítványra vonatkozó alapító oklevelek jóváhagyása ügyében. 4. Belügyminiszteri leirat, a város utcáinak jobb minőségű járdával való ellátására alkotott szabályrendelet tárgyában. 5. Kereskedelemügyi leirat, a hordár-ipar gyakorlására vonatkozó módosított szabályrendelet tárgyában. 6. Kereskedelemügyi miniszteri leirat az építő, valamint a kőműves és ácsmesterek és segédzemélyzetük munkaviszonyának szabályozásáról szóló szabályrendelet tárgyában, tanácsi előterjesztéssel.

7. Abaujtona vármegyének az országgyűlés képviselőházához a választói jog kérdésében intézett felirata. 8. Győr vármegye felirata a magyar országgyűlés képviselőházához. 9. A közigazgatási bizottság jelentése. 10. Árvaszéki elnök jelentése. 11. Tiszti főügyész jelentése.

12. A helybeli ev. ref. egyház árvartartó számadásai. 13. Iskolaszéki bizottságba két tagsági hely betöltése. 14. Névszerinti szavazás, harmadizben, a város tulajdonát képező Bornyász-féle Deák Ferenc-utca 14. számú ház és ennek homokkerti szőlőföldje eladása felett. 15. Névszerinti szavazás, harmadizben, a város tulajdonát képező Perge Gáborné-féle Tizenháromváros-utcai 18. számú ház eladása felett. 16. Névszerinti szavazás, harmadizben, a Szent-Anna-utcai 51. és 53. számú városi tulajdont képező házastelkeknek, a helybeli magyar gör. kath. egyház céljaira való átengedése felett. 17. Névszerinti szavazás, első ízben, a m. kir. debreceni 8. honvéd gyalogezred részére, házi lövőde céljaira szükséges 316 négyzetöglől libakerti föld megszerzése ügyében.

18. Tisztviselők, napdíjasok, hajduk és tiszt legények, erdőőrök, László Antal, Géder Sándor és Szabó Mihály tisztogatók, továbbá Bán István utcaseprői felügyelő drágasági pótlék iránti kérelme. 19. Nagy-és kistemplombeli toronyőrök fizetésemelés iránti kérelme. 20. A sorompósok fizetése. 21. A tiszavidéki mezőgazdák szövetkezetének üzlettrész jegyzés iránti kérelme. 22. A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület és a sárospataki főiskola segély iránti kérvénye. 23. A házipénztár és az általa kezelt különféle alappénztárak, a városi világítási és nyomda vállalatok költségelirányzata. 24. A közigazgatási bizottság megkeresése. 25. A tanács betérjeszté a város külterületén való építkezésekre vonatkozó szabályrendeleti javaslatot. 26. Tanácsi javaslat 30,000 korona póthitel engedélyezése iránt a körkemenői folyó kiadások fedezésére.

27. Tanácsi előterjesztés a sütő-, cukrász-, mézeskalácsos- és cukoripar gyakorlására vonatkozó szabályrendelet tárgyában. 28. Tanácsi előterjesztés a Bakos Antal tulajdonához tartozó Fűvészkert-utcai 7. számú ház megvétele tárgyában. 29. Tanácsi előterjesztés a József kir. herceg-utcai 67. számú városi tulajdont képező ház utáni 3 hold öndódi föld eladása tárgyában. 30. Az Epreskerti számadás. 31. A városi tanács a siket-némákat gyamolító debreceni egyesület részére tett alapítványról az alapító oklevelet jóváhagyás végett bemutatja. 32. Tanácsi előterjesztés az Olajút rendezése tárgyában. 33. Tanácsi javaslat Kardos László nagykereskedőnek a város címere és Debrecen sz. kir. város szállítója cím használatának megengedése iránti kérelmére. 34. Tanácsi javaslat Váradi Józsefnek az asztalos ipar terén való tovább képeztetésére a Meszena alaphól való 500 korona segély iránti kérelmére. 35. Mile Pál rendőrfogalmazó felebbezése nyugdíj-igényes szolgálati idejét megállapító tanácsi határozat ellen. 36. Debreceni Gábor volt városi hajdu felebbezése. 37. Nyugdíjazási ügyek. 38. Szabadságolási iránti kérvények.

VIDÉK.

Phylloxera Tiszacsege. A központi járáshoz tartozó Tiszacsege község szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítván, a község határait a földmivvelésügyi miniszter 57,480 számú rendelettel tegnap zár alá helyezte.

Három leányholttest a Szamosban. Szatmárról írják: Erdőszáda szatmármegyei községben három fiatal leány hulláját fogták ki a Szamos folyóból. A nyomozás során megállapították, hogy a gyermekeket megfojtva dobták a folyóba. Édesanyjuk Kalauz Jánosné három éves kis fiával szintén eltűnt. A csendőrség szigorú vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy az anya is öngyilkos lette-e, vagy ő ölte meg gyermekeit. Kiderült, hogy az asszony összeveszett az urával s bosszúból előbb a gyermekeket dobta a Szamosba, majd ő is utánuk ugrott.

Nyakszirtmeregvedés Érsemjénben. Multkori számunkban hirt adtunk arról, hogy a meningitis Érsemjénben járványszerűleg lépett föl. A legszigorubb foganatosított intézkedéseknek meg volt a várt hatása, újabb megbetegedések azóta nem fordultak elő. Az első áldozat Kis Tógyer azonban még vasárnap éjjel rettenetes kínok között meghalt. A halálesetről az érsemjéni körorvos tegnap tett jelentést az alispáni hivatalhoz.

Négyszeres gyermekgyilkos. Egerből jelentik: Egy Rapp nevű kőművesmester vasárnap egy szüreti mulatságon összeveszett a feleségével. Tegnap reggel az asszony két leányával a városba ment, ahol valami dolga volt. Az alatt Rapp otthon puskával rálőtt négy fiára, akik közül három meghalt, a negyedik pedig haldoklik. Azután maga ellen fordította a fegyvert és agyonlőtte magát.

Ritka osaládi ünnep. Nagykanizsáról írják: Bettelheim Sámuel és felesége tegnap ülték meg Nagykanizsán esküvőjük hatvanadik évfordulóját. Házasságukból 12 gyermek, — kik közül 9 van életben — 22 unoka és 9 dédunoka származott. A jubiláló férj 87, a felesége 78 éves. Mindamellett még olyan friss szellemi és testi erőben vannak, hogy tegnap táncra is kerekedtek.

Hármas rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas büntény hire érkezik Hódmezővásárhelyről. A szomszédos tanyán lemezárólták ismeretlen tettesek Döme István 36 éves bérest, ennek feleségét Ladik Mária-t és a náluk lakó Ember István nyolc esztendősi fiút. A rablógyilkosságot vasárnap felezték fel a csendőrök.

A szobába belépve, balkéz felé esik az ágy, amelyen a rettenetesen megcsonkított hullák találtattak. A férfi részatosan oldalt feküdt az ágyon, feje a párnán pihent, lábai lelőgtak; kezei görcsösen öklöbe szorítva, leeresztve voltak. Fején az agyvélőig hatolt több tompautésnak a nyoma, állán késszurás helye; szemei kiverve, halántéka betörve. Mellette feküdt felesége, szintén hanyatt; fején több tompautés, halántéka bevágva s nyaka, egész a nyakosigolyáig

Két, esetleg 3 szobás garçon-lakás

4 lóra istálló, kocsiszin, együtt vagy külön **kiadó** Rákóczi-utca 15. szám alatt. — Értekezhetni ugyanott.

átvágva. Az ágy végénél, a vackon — leborulva feküdt a fiu, feje bubja teljesen hiányzott, agyveleje a falon szét szórva. Az ágyak tele voltak vértócsával, a fal fölött a gerendáig, mintha vérrel öntözték volna le.

A szoba közepén levő asztalon hevert a markolatig vérrel áztatott kés és egy rozsdás karabélynak a vasesőve, letört agya az ember feje mellett, az ágyon feküdt. Megállapították, hogy a gyilkos egyedül követte el tettet. Azon az éjszaka szállás kérhető tőlük, a házaspár adott is neki, lefeküdtek s a gyilkos a házaspárt álmában lepte meg és a falon levő karabélyal agyonverte. Az ember fején azonban eltört a karabély, a gyilkos elővett egy konyhakést s azzal az asszony nyakát elmetszette. Az ember erre megmozdulhatott, mire a bestiális gazember felé dőft a késsel. A kés azonban alkoposába beletört. Tettet elkövetvén, az embert megrabolta. — Az ember ugyanis a múlt hetipiacon hizott sertéseket adott el s abból 360 koronát kapott. Ezt egy zacskóban a feje alatt tartotta. A zacskót kiürítve, véresen az ágy elé dobva találták meg.

A pusztai esendőrör s a tényvázlat felvétele után táviratban értesítette a vásárhelyi rendőrkapitányságot, honnan Prehoffer István bűnügyi kapitány, a bíróság részéről Kirics bíró, Nagy Ernő jegyző és Bakos esendőrájárparancsnok még az éjjel a helyszínére kimentek. A vizsgálat hosszasan tartott, de eddig semmi nyom nincs.

A VÁROSHÁZARÓL

Villamos telep Debrecenben.

A Debrecenben létesítendő villamos telep ügye tulajdonképpen tegnap nyert befejezést. Tegnap hagyta jóvá a miniszter a városnak a magyar állami vasutal a debreceni vasuti pályatest világitására vonatkozó szerződését. Így most már dönteni lehet az elektromos telep felállítására meghirdetett árlejtésre beérkezett ajánlatok felett.

Az 1906. évi költségvetés. Az 1906. évi költségvetés s a jog- és pénzügyi bizottságnak erre vonatkozó javaslata foglalkoztatta a tegnapi teljes tanácsülésen jelen voltak. A tanács egyhangulag elfogadta a jog- és pénzügyi bizottság által javasolt tételket, kivéve egy 10,000 koronás kiadási tételt. A jog- és pénzügyi bizottság ugyanis a városi épületek fentartására és javítására előirányzott 40,000 korona kiadási tételből 10,000 koronát törölt. A tanács a tételt nem fogadta el, miután a múlt években a város 8 milliót érő épületeinek jókarban tartása még a 40,000 koronát is meghaladta. Ez épületek jókarban tartására tehát 30,000 korona 1906-ban sem lehet elég.

SZÍNHÁZ.

Ma, szerdán „C” bérletben, Radó Anna felléptével színre kerül

János vitéz.

Daljáték három felvonásban.

Kukorica Jaucsi	—	—	Zilahyné Vilma.
Ruska	—	—	Fóti Frida.
A gonosz mostoha	—	—	Gárdonyi Teréz.
Strázsameter	—	—	Deési Alfréd.
Bagó	—	—	Ternyet Lajos.
A falu oszto	—	—	Sarkady Vilmos
A francia király	—	—	Polgár Sándor.
A francia királykisasszony	—	—	Radó Anna.

A király mulat. Nagy írónak is voltak gyöngye pillanatai, amikor tolluk hazárdirozott a vérrel, borzalmasságok és emberéletekkel. A vaskosan színezett és véres jele-

netekben gazdag színműveket pedig nem szívesen veszi a jóízű. A király mulat dráma borzalmas jelenései felett mégis elsiklik a közönség, mert aki hatalmas kvalitásaival megalkotta: Hugó Viktor volt. Tegnap mégsem a dráma, hanem inkább az a körülmény vonzotta közönségünket a színházba, hogy egy debreceni ifju lépett hosszú idő után újra szülővárosa közönsége elé. Békés Gyula játéka, alakító, felfogó s kidolgozó képességére volt kíváncsi a publikum. Eppen azért válogatott közönség töltötte meg a partert s érdeklődéssel kísérte Békés Gyula játékát.

Szívesen konstatáljuk, hogy Békés Gyula értelmes, intelligens színész. A debüt erről rohamosan meggyőzött bennünket. Sikerral is érvényesült minden olyan jelenésben, ahol a drámai kitérések erősebben igénybe nem vették. De, ahol, mint például a nemessékel való nagy jelenésében a fékevesztett szenvedélyt, indulatot, lelkeszive minden háborgását kell ajkára venni, erőtlenné lett. Nem birta hanggal. Pedig abban a jelenésben, ahol a megtépett szívü apa háborog a nemessé csoportja előtt, ahol a fájdalomtól meggyötört ember vágja szítkait a méltóságos és kegyelmes gárda arcába, ott az apa háborgásának félelmesnek, megborzasztónak, olyannak kell lenni, hogy vele indokoltá tudja tenni, miért nem moccan meg a nemessé között csak egy is, hogy a szítkolózó torkára forrassa az átkokat.

Békés Gyula, ha a dráma egyes, nagyobb erőt igénylő jelenésében nem is volt tökéletes, hatást azért mégis tudott elérni. Már pedig ez is számottevő, jelentős, olyan eredmény, amelyet szívesen konstatálunk. Melen, rokonszenves, nemes buzgóságát sűrű méltányló tapsokat kapott.

Az előadás, apróbb hibákat leszámítva, simán folyt le. Ilyen hiba például, ha a színen szereplők sűrűn emlegetik, hogy felhő közelg, mindjárt esni fog s akkor már zuhog az eső, egymást éri a villámlás. Kevés-sel később, mikor arról beszél Maguelonne, hogy borzalmas idő van odakünn, zuhog az eső, villámlik, dörög, — künn néma minden, talán maga az ügyelő is bóbiokol — csöndesen.

Békés Gyula mellett, a kit különben a társulat drámai csoportjában értékes erőnek ismertünk meg, sikerral érvényesült Ternyei, Deési, Almássy Lola s művészetének, szívekhez szóló szavainak varázsával tett mélységes és közvetlen hatást a közönségre, a társulat büszkesége, a mi igaz kedvencünk — Szabó Irma.

Az országos színész-egyesület keddi tanácsülésén a debreceni szintársulat részéről Szakács Andor vesz részt.

Fauszt. E héten szombaton este lesz színházunkban az első opera előadás. Az opera előadásokra külön biztosítást kell kötni a színház igazgatójának s ez a biztosítás tegnap érkezett meg Zilahyhoz. Így semmi akadályja nincs annak, hogy az előadás megtartassék. Faust-ot Békefi, Margarétát Zilahyné, Mefisztót Polgár, a dajkát Radó Anna, Valentint Arkossy éneklék és játszák.

Makó Lajos szintársulata ma este fejezi be a mármaroszigeti szezont és társulatának tagjai holnap hajnalban már buszot mondanak a debreceni színházhoz tartozó kis aranybányának. A volt debreceni szintársulat holnap, csütörtökön utazik keresztül Debrecenen új otthonába — Szegedre. Az előcsapat, a társulat néhánytagja már keresztül utazott városunkon, de nem tudták megállani, hogy néhány órára be ne jöjjenek a városba. Egy sem volt közöttük, a ki el ne mondta volna néhányszor, mennyivel szívesebben maradna itt, Debrecenben.

Radó Anna fellépte. Radó Anna, az új alt énekesnő ma este lép fel először a János vitéz-ben. Pozsonyi Lenke helyett éneklék a francia király leányt. Zilahynak ugyanis erre a szerepre kettős szereposztás van s így például Pozsonyi Lenke és Radó Anna felváltva játszák.

A színházi buffet és hölgyek. A színházi buffetnek nemcsak a férfi közönség, de örvidenek a hölgyek is, akiknek eddig az egész színházi estét, még a felvonás közöket is végig kellett ülnök. Most a buffet pompás jogcim, kedvező alkalom arra, hogy ki-ki megszerezze a szórakozásban a változatosságot s ha éppen akarja ehessen, vagy ihasson. A buffet különben áldás azokra is, akik hozzátartozóikat várják a színházból. Eddig a hideg folyosókra kellett várakozniok, most kellemesebb várakozó és szórakozást nyújtó hely a — buffet.

A Színházi Ujságot, a mely a színlapokat egész terjedelmében közli, a színre kerülő darabok meséjét ismerteti, azonkívül bőségesen nyújt színházi híreket is, a Debreceni Ujság előfizetői havonként 20 krajcár kedvezményes áron rendelhetik meg.

Katinka grófnő. A Zilahy társulat első énekes premierje a „Katinka grófnő” lesz, mely vasárnap este kerül először színre s a jövő héten a három bérlő közönség előtt is elő fog adatni gyors egymásutánban.

Szerencsétlenség a tanyán

Gyermek a malac szájában.

Debrecen, szeptember 27.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbentő s könnyen végzetessé válható szerencsétlenség színhelye volt tegnap Montlika János tanyai lakos szerény lakása. A szerencsétlenség gondatlanság következménye volt s csaknem áldozatává lett a három hónapos kis Montlika Eszter.

A kis csöppség, miután édesanyja megétette, nyugodtan aludt bölcsőjében, mely a szoba egyik sarkában állott. A szobát rendbe téve, a szülők magára hagyták a szendergő gyermeket s kimentek a ház végében levő krumpli földre, hogy azt megmiveljék. A munka javában folyt, mikor füleiket a kis csecsemő éles, átható sirása ütötte meg. Rosszat sejtve, rohantak a lakásba, hol rémes látvány tárult szemek elé.

A szobában minden szerte hevert. A bölcső felfordulva feküdt a szoba közepén, a gyermek félig alá szorulva, rémesen sikoltozott. A bölcső mellett egy malac állott, minden erejéből azon buzgólkodott, hogy a gyermeket kiszabadítsa alóla. A rettenetes helyzetet átlátva, a szülők odarohantak a gyermekhez és kimentették a malac szájából. Néhány pillanatnyi késedelem még s a szülők aligha láthatták volna életben gyermeküket. Így is kérdés, hogy életben marad-e? A malac a pólyán keresztül is súlyos sebeket ejtett rajta, válán és fején

A KÖZPONTI CIPŐ ÉS KALAP ÁRUHÁZ

tudatja a m. t. Hölgyközönséget, hogy alkalmi vétel folytán sikerült 300 pár 5 forintért női valódi francia chevreauxbőr CIPŐT megvenni, melyeket míg ezen készlet tart páronként

Debrecen, Dréher-sörészarnok mellett

bocsájtja a hölgyközönség rendelkezésére
Telefon 435.

mindenütt nyomot hagyott éles fogával. Azonkívül a bölcső a gyermek lábát is eltörte.

A szerencsétlenségről értesült kir. ügyészség vizsgálatot rendelt el a gondatlan szülők ellen.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Istentisztelet a gör. kath. kápolnában.** Ma, szerdán a „Szent kereszt felmagasztalása” ünnepén: 6 órakor reggeli istentisztelet kenyéradással s a szt. kereszt ünnepélyes kitételével; délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás. Délután 3 órakor veesernye; 4 órakor rózsafüzér ajtosság.

* **Személyi hir.** Zichy Tivadar gróf biharmegyei nagybirtokos, főrendiházi tag Debrecenben időzik.

* **Esküvő.** Bottka Géza cs. kir. főhadnagy e hó 30-án tartja esküvőjét Érsemjénben (Biharmegye) dr. Szirmay Vilmos és neje ippi és érkeserüi Fráter Ida leányával, Iduskával.

* **A debreceni üzletvezető utja.** Dr. Bacsinzky Vladimir máv. üzletvezetőhelyettes, ki a m. kir. államasutak óriási méretekre felnövekedett intézményének és igazgatásának reorganizációján már az előző kormány megbízásából dolgozott, az előmunkálatok végleges kivitelére Budapestre utazott, hol nagyszabású dolgozatát a miniszteriumban fejezi be. Fővárosi tartózkodása előreláthatólag huzamosabb időre, sőt nincs kizárva: öt-hat hétre terjed.

* **A Debreceni Nyomdászok Születési Mulatsága.** A nagyerdei Dobos pavillon körül álló vén fák, amint szomorúan hullatják megsárgult levelüket a hervadó avarra, nem is álmodják, hogy még egyszer bucsuzni közejük száll a tavasz minden virágával, minden derűjével, minden ragyogó napsugarával együtt. Vasárnap lesz ez, amikor a nyomdászok tartják születési mulatságukat a szőlőugasokkal pompásan felszített Dobos pavillonban. A hatvan tagu rendezőség mindent elkövetett eddig, hogy ez a mulatság felejthetetlen legyen azok előtt, akik részt vesznek benne. S a közönség, aki ismeri, hogy milyen pompásan lehet mulatni a nyomdász mulatságokban, már annyi jegyet megváltott előre, hogy a Dobos pavillon aligha szűknek nem bizonyul ennyi tenger nép befogadására. Ugy látszik, erről a kedves, tarka, vidám mulatságról senki sem akar elmaradni. Hát jöjjenek is, mert annyi sok szép leányt, annyi kedélyes és kitartó táncos fiatal embert ritkán lát együtt az ember, mint ezen a mulatságon lesz. Mondom, még egyszer beköltözik a tavasz a hervadó erdőbe, minden virágával, minden derűjével, minden ragyogó napsugarával együtt...

* **Díjlövészet.** A Polgári Lövölde vasárnap délutáni háziversenyén szegélylövésessel Fürt Ödön az első díjat 10 koronát, legtöbb körrel Szabó Sándor II-ik díjat 4 koronát nyertek. A junior-díj 2 korona a Torma Lajosé lett.

* **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszter Nyiregyháza város anyakönyvvezetőjévé teljes hatáskörrel Kovács Jenő nyugalmazott honvédhadnagyot nevezte ki.

* **Az alsónyírvisszabályozó társulat** e hó 27-én, ma reggel 8 és fél órakor választmányi ülést tart, ezt követően d. e. 10 órakor pedig közgyűlést.

* **Kétszáz vagon széna Debrecenben.** Lapunk múlt heti számában közölt takarmányolósásra vonatkozólag éppen most értesülünk arról, hogy 8-10 debreceni uri ember nagyobb mennyiségű erdélyi szénát vásárolt meg, a melyet a jövő héttől kezdve (mintegy 200 vagonnal) fognak Debrecenbe szállítani. Ez által elérjük, hogy a széna ára métermázsanként 5-6 korona közötti árra fog szállani.

* **Iparhatósági megbízottak ülése.** Az iparhatóság mellé rendelt megbízottak tegnap az iparhatóság közbejöttével tartották meg harmadik negyedévi gyűlésüket. A szokásos jelentéseken kívül, melyeket tudomásul vettek, tárgyalták a miniszter leiratát, mely a tanoncokra vonatkozik és fontos kijelentéseket tartalmaz. A miniszteri rendelet az iparos tanoncok felvételét csupán a 12 életévként betöltésétől teszi függővé s minden egyéb kívánalmaktól eltekint. Az iskolai mulasztások megszüntetését, illetve azok korlátozását azzal véli elérhetőnek, hogy ezután az iskolai mulasztásért nem a tanonc szüleit, hanem azok gazdáját, a mestert teszi felelőssé, mint akiknek jobban módjában van ezt ellenőrizni.

* **Egy urnő balesete.** Mint részvétellel értesülünk, K. Tóth Kálmán ispotályi ev. ref. lelkész feleségét súlyos baleset érte. A szomorú hír gyorsan terjedt el a városban s a nagyrabecsült, szeretettel körülvett lelkésznél sokan kérdezősködtek a beteg állapota felől. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a cseléd egy kályhacsövet akart beilleszteni a falba. Munkájában segédkezet nyújtott a tiszteletes asszony is, felállott egy székre s tartotta a csövet. A szék megbillent alatta s ő a csövet kezében tartva lezuhant. A szoba padozatán oly szerencsétlenül terült el, hogy a cső alája került s éles szélé balkarját mélyen fölhasította. A szerencsétlenül járt urinőt azonnal ágyba fektették s dr. Legányit hívták le hozzá. Legányi a vérzést elállította, azután bekötözte a sebet.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: A legmélyebb fájdalomtól megtörve tudatjuk a felejthetetlen jó feleség, édesanya, gyermeknek, testvérnek és jó rokonnak néhai Szijjártó Jánosné sz. Kántor Eszternek életének 36-ik évében, rövid szenvedés után, folyó hó 25-én, este 11 órakor történt csendes kimúltát. Elhunyt kedvesünk porai folyó hó 27-ikén, délután 3 órakor a Sziv-utca 10. számú házunktól fognak az ev. ref. vallás gyászszertartása szerint a Várad-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905. szeptember hó 25-én. Áldás és béke poraira! Bánatos férje: Szijjártó János. Gyermekai: Esztiike, Róza, Margit és Juliska. Anyja: Özv. Sza-

lontay Istvánné. Anyósa: Özv. Szijjártó Jánosné. Testvérei: Kántor József nejevel; Kántor György nejevel és gyermekeivel; Szalontay Mihály nejevel és gyermekeivel; Szalontay István. Valamint számos rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **A Tolegdy sziklás-fürdő** kezelősege tudatja a t. közönséggel, hogy a fürdő üzeme a kedvezőtlen idő miatt beszüntetett.

* **Állatbetegségek a vármegyében.** Hivatalos értesítés jelenti, hogy Hajdunánáson és Szoboszlón a lépfene, Böszörményben, Felsőjózsan, Földesen és Nádudvaron a sertésvész, Szoboszlón, Nádudvaron pedig a takonykór járványszerűen dühög.

* **Piacvizsgálat.** A tegnapi piaci vizsgálat alkalmával, melyet a rendőrség K. Szalay Béla kerületi orvossal egyetemben végzett, egyik Dégenfeld-téri sátorban nagyobb mennyiségű húst kobzott el. A húst, mely füstölt volt, élvezhetetlensége s az egészségre való káros hatása miatt kobozták el. Az elkobzott húst azonnal megsemmisítették.

* **A forradalmi hangulat és Debrecen.** Egyik debreceni kereskedelmi testület hivatalát telefonhoz kérte tegnap a budapesti tőzsde osztályvezetősege. A börzéről lázasan érdeklődtek, igaz-e, hogy Debrecenben a forradalom előjelei mutatkoznak? Sajátságos, hogy egy helyi lap szerkesztőségéhez hasonló kérdést intézett a M. Távirati Iroda is. Ugy látszik, hogy a főváros ezuttal is Debrecenről vár ujjmutatást. Hát elkeseredettség van ebben a városban, de forradalmi hangulatról szó sincs.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Horváth István ref. 14 éves, Sarkadi Jolán ref. 19 éves, Mandel György izr. 1 napos, özvegy Szabó Istvánné ág. ev. 64 éves, Muffel Rózsi r. k. 18 éves.

* **Meglopott napszámos.** Kedves tárgyától fosztotta meg valami szivtelen csirkefogó Vágó Ferenc napszámost. Ellopta tőle furulyáját, örömeinek, bánatának hűsége osztályosát. Valahogy elszendergett a Tócs kertes alatt s míg ő aludt, vették el tőle. A szegény ember kára tíz korona.

* **Kifosztott lakás.** Kellemetlen meglepetésben volt része Haraszti Zsófia Csapó-kerti lakosnak, mikor most hosszas betegsége után, mely idő alatt a klinikán feküdt, haza ment. Lakását felforgatva, csaknem egész kiürítve találta. Ruháját, butorának egy részét és összes ágyneműjét elvitték. Állítása szerint a tettét az követte el, akivel betegsége előtt együtt lakott, aki ellen jogtalan eltulajdonítás miatt feljelentést is tett a csendőrségnél.

* **Nyilatkozat.** A következő sorok közöttételére kértünk fel: „A szerencsétlen véget ért özv. Mészáros Antalné, az én felejthetetlen, jó nagyanyámnak nem a leánya, mint a lapok közlik, hanem én, az unokája viseltem gondját s hogy régebbi betegségehez az is hozzájárult s az vihette buskomorságba is, hogy féltett engem

DARVAS TESTVÉREK legszebben felszerelt női felöltők áruháza modernül berendeztetett. — Az új helyiség szomban van a kistemplommal! — **A legmodernebb újdonságok.** — **Szolid árak.** — **Gyermekfelöltők, blouzek és esernyők válogatott raktára.**

egyedül — mivel 6 betegsége miatt nem jöhett volna velem — kiengedni a világba, hivatásom teljesítésére." Debrecen, 1905. szeptember 24-én. Mészáros Erzsébet, okl. tanítónő.

* **Egy urnó halála.** Özvegy nagyenyedi Borsos Ferencné, született Seidl Paula folyó hó 25-én Árpádon elhunyt. Az elhunytban Borsos Kata helybeli kereskedő édesanyját gyászolja.

* **A magyar kivándorlás.** Washingtonból jelentik: Sargent bevándorlási főbiztos elkészült évi jelentésével, de csak szeptember hónap végével fog megjelenni. Egyelőre közzétették az utolsó két kincstári évről az összehasonlító bevándorlási statisztikát, melyből kiemelendők a következő adatok: Az 1905 június 30-án végződött kincstári évben az összes bevándorlók száma 1,026,499 volt, míg az előző kincstári évben csak 812,870. A szaporodás tehát 213,629. Az utolsó kincstári évben kivándorolt Magyarországból 163,703, Ausztriából 111,990 egyén. Az előző kincstári évben nem vezettek statisztikát Magyarországról és Ausztriáról, hanem egy kalap alá vették a két országot mint Ausztria-Magyarországot. Az onnan bevándorlók összes száma 177,556 volt. Csak azt lehet tehát megállapítani, hogy Magyarországból és Ausztriából együttesen az utolsó kincstári évben 98,537 egyénnel több vándorolt be, mint az előzőben. A tisztán magyarországi bevándorlás szaporodásáról nincsenek pontos adatok kéznél, de nem nehéz sejteni, hogy a fent kimutatott szaporodás nagy része Magyarország terhére irandó. Magyarország szolgáltatta az utolsó kincstári évben a harmadik legtöbb bevándorlót. Első helye áll Olaszország 221,479, második helyen Oroszország 184,879, harmadikon Magyarország 163,703 bevándorlóval.

* **Köszönetnyilvánítás.** Steinberger Adolf ur, a közgazd. bank főkönyvvezetője 25 koronát küldött hozzám a siketnémák javára, mely kegyes adományért fogadja a szerencsétlen siketnémák nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

* **Hova menjünk színház után?** A Márkus „Dréher söresarnok” éttermébe, a hol színház után frissen csapolt Korona sört, dus választékú s frissen készített vacsorakülönlegességeket kaphat a közönség. Naponta zene-estély.

* **Téli, felkötői való nagyon szép bakar** szőlő megrendelhető a Debreceni Szőlő- és Bortermelő Szövetkezethél, Simonffy-utca 2. sz. (Városi bérház.)

A „Hungária” kávéházban minden nap zene-estély.

* Foriz az eddig létező egyiptomi cigarettahüvelyek között a legjobb. Egyedüli képviselő és fraktár: Pongrácz Géza papírgyári raktárában, Debrecen.

A helyzet nem változik.

Az ellenzéki pártok kiáltványa.

— Éjjeli távirat. —

— szeptember 26.

(Saját tudósítónktól.) A helyzet nem változott. A hangulat még mindig izgatott s a kedélyek nem akarnak csillapulni. Gautsch tegnap beszédet tartott a Reichsrathban a magyar nemzet törekvései ellen, a szocialisták pedig Budapesten ismét tüntetést rendeztek s egy rakás ablakot bevettek.

Hireink a következők:

A vezérő-bizottság kiáltványa.

A vezérő-bizottság tudvalevőleg a királyi kihallgatások alkalmából kiáltványt intéz a nemzethez. Ebben a kiáltványban, melyet egy bizottság Kossuth Ferenc el-

nöklete alatt szövegez meg, a vezérő-bizottság kimondja, hogy azoknak a tanácsadóknak, a kik a királynak a szeptember 23-iki ismert eljárást javasolták, nagyon sajtáságos nézeteik lehetnek a magyar alkotmányról. A király ugyan saját akarata szerint nevez ki minisztereket, de a képviselőház többségéből kell azokat választania s a többségi program alapján kell kormányoztatnia. A királyi program nem fogadható el, először, mert az teljesen kizárja a katonai téren is a vezényleti nyelv megállapítása körül törvényekbe fektetett, kilátásba helyezett fokozatos fejlődésünket egyszerűs s mindenkori, másodszor, mert a 67-es alap revízióját, az önálló vámterület kérdését a két állam közös megállapodásához utalja, holott e tekintetben Magyarország Ausztriától függetlenül határozhat.

Gautsch Magyarország ellen.

Gautsch osztrák miniszterelnök tegnap a Reichsrathban beszédet mondott, a melyben érintette a legutóbbi királyi kihallgatásokat is. Kijelentette, hogy a király helyesen járt el. Az önálló vámterület kérdésében csak a két állam tárgyalásai után lehet dönteni. Persze, hogy ő a közös vámterület fentartása mellett foglal állást s kijelenti, hogy ha 1906. évi március 1-ig nem lesznek megkötve a kereskedelmi szerződések, ő meg fogja tudni védeni Ausztria érdekeit.

Gautsch beszéde alatt folytonosan lármáztak az ellenzéki oldalról s a karzatról:

— Vesszen Gautsch!

— Vesszen az alsószoknya politika stb. kiáltások hangzottak fel. Utóbbi közbekiáltás arra célzott, hogy Mária Valéria főhercegnő az utóbbi időben nagyon is befolyt a politikába. A szocialisták is lármáztak, Gautschot azzal vádolván, hogy ő buktatta meg a Fejérváry-kormány szociális programját. Ezt azonban Gautsch tagadta.

A Fejérváry-kormány visszajön.

Fejérváry Géza báró ma Bécsbe utazott, hol is a király holnap fogja fogadni. Általánosan kétségtelennek tartják, hogy a Fejérváry-kormányt újból kinevezi a király, elfogadva a kormány szociális programját.

A Zeysig-ügy és a király.

A király állítólag a Zeysig-ügy miatt bánt el az ismeretes módon a magyar vezérekkel. A röpiratot ugyanis elolvastatták vele s jelezték azt a gyanúsítást, hogy a röpirat kiadásában báró Bánffy is része van.

Bosszusan kiáltott fel:

— Na most már azután végét szakítok mindennek.

Szocialisták tüntetése.

Ma 600 szocialista megint tüntetett a fővárosban. Az utcán tüntettek, majd a „Polgár” című lap

szerkesztősége elé vonultak s bevették a szerkesztőség ablakait.

Az új disszidensek.

A Nagy Ferenc elnöklete alatt álló 23-as disszidens csoport elhatározta, hogy osatlakozni fog az ellenzéki koalizált pártokhoz s az október 3-iki közös gyűlésen részt fognak venni.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiált a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

TÁVIRATOK.

A budapesti hadtest áthelyezése.

Budapest, szept. 26. Az itteni negyedik hadtestet állítólag áthelyezik Zágrábra s az ottani hadtest pedig Budapestre kerül.

Japán követ Bülownál.

Baden-Baden, szept. 26. Bülow birodalmi kancellár ma a japán követet fogadta. A tanácskozáson a német-japán kereskedelmi szerződésről volt szó, melynek előkészítését alaposan megbeszéltek.

Halál a gyakorlótéren.

Kassa, szeptember 26. A kassai huszárezred gyakorlalon volt. Gyakorlat közben Csajkovszky Ferenc olyan szerencsétlenül esett le lováról, hogy beledőlt a kardjába és azonnal meghalt.

Gautsch a Reichsrathban.

Bécs, szeptember 26. A Reichsrath mai ülése nem volt olyan viharos, amilyennek várták. Mikor Gautsch miniszterelnök bevonult a kormány tagjaival, a karzatról kiáltások hangzottak:

— Le Gautschsal!

A szociáldemokraták felugráltak a helyükből s a miniszteri padok felé kiabáltak: — Jograblók! Le a választási jog hiénáival!

Azokban a nagy zürzavarnak nem volt nagy jelentősége, mert a szociáldemokratákat sem a német nemzetiek, sem a keresztényszocialisták nem támogatták. A beérkezett iratok elintézése után a miniszterelnök beszédébe kezdett, melyben megmagyarázta a magyar válság dolgában való állásfoglalását. Lármáztak a beszéde közben, de csak egy ízben volt kénytelen percekig összefogni karral nézni, amikor a megakasztott beszédét folytathatta. Különben elmondotta, amit akart.

Tifusz a katonák közt.

Komárom, szeptember 26. Az itteni helyőrség katonái között kitört a tifuszjárvány. Eddig 40 katonára betegedett meg tifuszban.

A krétai forrongás.

Athén, szeptember 26. A krétai kamara törvényt hozott, a melynek értelmében a közrend fentartására, valamint a polgári élet- és vagyonbiztonságának megóvására a szigetnek vidéki városaiban és Kanea, Rethymno, Kandia és Lisithion környékén polgárőrséget szerveznek. Ezek vagy önállóan fognak funkcionálni — a csendőrség távollétében — vagy pedig együtt fognak

működni a csendőrséggel. A polgárőrség maximum 1200 emberből fog állani, a kiknek havi zsoldjuk 40 drachma lesz, a parancsnokok havi 60 drachmát fognak kapni. A kormányt fel fogják hatalmazni, hogy a polgárőrség szervezésére irányuló előkészítő intézkedéseket tegye, ezeknek felszerelését és működési körét a közrend fenntartásának és a szükségnek megfelelőleg megállapítsa és pedig a György herceg kormányzó által megszabandó utasítások nyomán. A törvény végrehajtására a kormánynak kölcsönből fedezendő 300.000 grachma fog rendelkezésére bocsátatni. Az egyik képviselőnek azt az indítványát, hogy a törvény kihirdetése után a főkölőknek adjanak egy hónapi időt a fegyverek lerakására, a kamara elvetette.

Angol lap a magyar válságról.

London, szeptember 26. A Daily Mail írja: A magyar parlamenti többség vezérei fogadásának módja a Hofburgban alkalmas arra, hogy a legszélesebb körben általános felháborodást idézzen elő. Ha nem csálnak a jelek, a legújabb fordulat a magyar parlament eseményeire is végzetes befolyást fog gyakorolni. Ha most a nép nem gyakorol erős nyomást vezetőire, akkor Norvégia példája egész Európa szemellettára Magyarországon is megismétlődhetik, de a következők ezáltal sokkal veszedelmesebbek lehetnek. A brit nép mindenkor hűséges és jóakaró barátja volt Magyarországnak és éppen ez okból azt óhajtáná, hogy a nemzet kívánságait lassabb tempóban érvényesítsék. Magyarország jól gondolja meg, hogy merre halad.

A norvég trónkérdés.

Krisztiana, szept. 26. A norvég minisztertanács elhatározta, hogy az esetben, ha Károly dán herceg a norvég trónt, melyet neki felajánlottak, nem fogadja el, akkor a kérdést népszavazás alá fogja bocsátani.

Az orosz forradalom.

Pétervár, szept. 26. A kormány sajátos módot eszelt ki, hogy a közelgő дума-választásokat a maga szándékainak megfelelőleg meghamisítsa. Nagy hajsza folyik a szabadelvű és intelligens osztályhoz tartozó elemek ellen. A demokratikus érzelmű polgárok közül, akit csak lehet, rád alá helyeznek. A végcélja ennek a gyalázatos eljárásnak úgy látszik az, hogy a felvilágosult, tehát a jelenlegi korrupt hivatalnokuralom ellen állást foglaló elemeket választói joguktól, amennyire csak lehet, teljesen megfoszszák.

Kovno, szept. 26. Ivanov rendőrőrnök ellen bombamerényletet követtek el. Három rendőrtisztviselő és három nő sebesült meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Zigány-Zeysig. (Fővárosi tudósítónktól.) A bíróságnál szünetel most a Zeysig-rópirat miatt folyó bünpör vizsgálata, mert a kihallgatásokat csak akkor kezdheti meg dr. Bakonyi bíró, ha az akták visszaérkeztek a kir. tábláról. Ide tudvalevőleg Zigány szabadlábra helyezése kérdésében került az ügy. A kir. tábla — mint értesülünk — Herich-Tóth János elnöklés és Ráth bíró előadása mellett csütörtökön, e hó 28-án fog dönteni. Általános a hit, hogy a másodbíró-ság Zigányt szabadon bocsátja.

Borzalmas öngyilkosság.

Agyonlőtte magát az égő szobában.

Szept. 27.

Irtózatosságon vetett véget ma életének Zsigmondháza Orendi Samu 55 éves vaggongyári munkás. Először felgyújtotta lakását s amikor a lángok már őtet is kö-

rülvették, akkor kezében levő forgópisztolyával föbe lőtte magát. Orendi Samu már régóta lakik Zsigmondháza s szorgalmas munkása volt az aradi vaggongyárnak.

Az utóbbi időben azonban örültség jelei mutatkoztak a szerencsétlen emberen.

Unokája, a tizenhat éves Orendi Nagel Mariska azelőtt vele lakott, az utóbbi időben azonban úgy bánt vele, hogy kénytelen volt elköltözni nagypapjától.

A napokban az utcán megszólította unokáját, a tizenhat éves leányt s arra kérte, hogy jöjjön vissza hozzá lakni. A leány azonban azt válaszolta, hogy nem megy.

Tegnap este magára zárta Orendi a szoba ajtaját, aztán petróleummal leöntötte az ágyneműket, butorokat s meggyújtotta.

Lángok csapóttak fel mindenünnen s amikor már a halni készülő ember is égni kezdett, a kezében levő forgó pisztolyal főlőtte magát.

A lövés zajára s a lakásból kitóduló füstre a szomszédok betörték az ajtót behantak a szobába. Először a füsttől nem lehetett látni, csak mikor már lokalizálták a szobátűzet, vették észre a szoba közepén vértócsában fekvő Orendi Samut.

Este tizenegy órakor bevitték az öngyilkost a kórházba s a szörnyű módon összegegett ember ma reggel 7 órakor meg is halt.

HIREK.

Éjjeli posta.

Rablótámadás a Baross-téren. (Éjjeli express tudósítás.) A keleti pályaudvar előtti kertben ma éjjel két csavargó megtámadta Fata István veszprémi bázartulajdonost, véresre verték és elszedték a pénzt. A zsebványok közül az egyik lefogta, földre teperte és rátérdelt a mellére, a másik az alatt átkutatta s kivette a nadrágzsebéből hat koronáját. Fata segítségért kiáltott, mire az egyik rabló zsebkésével többször a szerencsétlen ember arcát, azután mind a kettőt megfutották. A rendőrség keresi a veszedelmes embereket.

Szerencsétlenség a gyakorlaton. (Éjjeli express tud.) Töketerbőről táviratozzák: A kassai huszárezred egy közlegényét, Csajkovszky Ferencet ma halálos bal-eset érte. A huszárezred menetelési gyakorlatot tartott Ungvárra. Midőn Töketerbőrre értek, Csajkovszky lova hirtelen megbokrosodott s lovasát a földre dobta. Bukas közben Csajkovszky kardja kicsuszott hüvelyéből, ő pedig kardjába dőlt oly szerencsétlenül, hogy a kard szívet keresztül szurta. A szerencsétlenül járt katona nyomban meghalt.

Vasúti szerencsétlenség. (Éjjeli express tudósítás.) Brüsszelből táviratozzák: Az osztrák gyorsvonat kisoklott. Két utas meghalt és 17 megsebesült.

Megtalált rablott kincs. (Éjjeli express tudósítás.) Traverse Cityből (Michigan állam) jelentik, hogy két northporti farmer North-Fox szigetén a Michigan-tóban hosszú keresés után százötvenezer dollár értékű régi spanyol aranyat talált. A kincs egy Chicagóban negyven év előtt elküvetett rablásból származik. A rablók hajón hagyták el Chicagót és a North-Fox-sziget körül látták őket, a hol a rablott kincset tényleg el is ásták — befőttes üvegekben. Sok kincskereső ásta már keresztül-kasul a szigetet, de csak most sikerült a northporti farmereknek a kincset megtalálni, a kik a lelet által egyszerre gazdag emberekké lettek. E kincses szigettől nem messzire állítólag még egy sziget van, a hol még több pénz van elrejtve a föld gyomrában.

Bankrabló gyermekek. (Éjjeli express tudósítás.) Newyorkból jelentik: Youngstownban (Ohio állam) két fiú, az egyik 7, a másik 6 éves, a Nilesi First National Bankból fényes nappal 700 dollárt rabolt el, de rövid idő múlva elfogták őket, mert az utcán velük szembe jövő gyermek-

ismerőseiknek jobbra-balra bankókat ajánlódzkodtak s ezek utbaigazitották az üldözőket. A két gyermek kileste az ebédidőt, a mikor a legkevesebb hivatalnok van a bankban és belopóztak; a nagyobbik feltolta a kisebbiket a pénztáráblakba, aki bemászott és észrevétlenül zsebeit teletömte bankóval. Tőlük két lépésnyire üvegfal mögött volt az igazgató, ki semmit nem vett észre s csak pár perc múlva jöttek rá a rablásra, mert a kifutó gyermekek zsebeiből itt-ott bankó hullott az utca közepére. Az elrabolt pénzből 206 dollár megkerült: a többitől azt hiszik, hogy a gyermekek elrejtették egy sikátorban és a banképület pincéjében. A fiatal bankrablók neve: Lenney Clyde és Park Leonard. A fiukat, fiatal sorukra való tekintettel, szabadon bocsátották. A bankrablás hírére a betegek megrohanni kezdtek a bankot pénzükéért, de csakhamar megnyugodtak, hogy a bank nem szenvedett kárt.

Életunt karmester. (Éjjeli express tudósítás.) Zsolnáról írják: Linko Albert volt katonazenekari karmester a zsolnai pályaudvaron a robogó gyorsvonat alá vetette magát és nyomban meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Rádium veszedelme. (Éjjeli express tudósítás.) Genfből jelentik, hogy az ottani kórházi bizottság egy orvosi rádiumkezelés okozta tragikus esettel foglalkozik, amely legközelebb a bíróság elé is kerül, minthogy tízezer frank kártérítésről is van szó. Egy Morzineből való kis leányt a kantoni kórházban rádiumsugárzású gyógykezelés alá vettek. Rövid idő múlva a leányka kezén kékes bőrfoltok támadtak, majd később, a további rádiumsugarak alatt égési sebek, amelyek végül is azt eredményezték, hogy a leányka kezét le kellett vágni.

Gabonatözsde.

Köttetett:

Októberi buza	15.84	(100 kgr.-ként.)
Apr. buza 1906.	15.84	"
Októberi rozs	12.96	"
Apr. rozs 1906.	13.62	"
Októberi zab	12.28	"
Apr. zab 1906.	12.72	"
Máj. tengeri 1906.	13.14	"

Értéktözsde.

Köttetett:

Magyar hitelrészvény	784.50
Osztrák hitelrészvény	674.50

CSARNOK. A vallomás.

— Regény. —

Írta: Mátrai.

(Folytatás.)

Azon biztos hiedelemben tehát, hogy Aurélia egyedül az enyém, Smithtel és annak kétséges jogaival nem törődtem, és a fiatal Smithet meg sem figyeltem, habár haragját Auréliához való viszonyom folytán észrevettem: Miként hagyhatott volna nekem Aurélia iránti lángoló szerelmem idején arra, hogy ily veszélytelen vetélytárral foglalkozzam? Midőn azonban Smith, míg Aurélia megjelenése által megijesztve, álltan karjaimban feküdt, a legalábbabb borsókkal és legkeserűbb szemrehányásokkal engemet és Auréliát is megtámadni kezdte, bős harag kelt bennem s mivel végre Aurélia is magához térve, karjaim támogatását többé nem szükségké, a dühnek, melyet Smith gyalázó szavai bennem keltek, nem bírtam tovább ellenállni.

Egy revolvert húztam elő, melyet mindig magammal szoktam hordani és vaktában Smith után lőttem, ki időközben már futásnak eredt, a nélkül, hogy a menekülő a sötétségben szemügyre vehettem volna. Mi ösztönzött arra, azt magam sem tudom megmondani. Smithet megsebezni nem akar-

Oktatás.

INTELLIGENS urileányokat elfogadok varrodában szabás és varrás tanításra. Schwartz Eszti József kir. her.-u. 8. 2466

Ajánlat.

JÓ KARBAN levő használt boros hordók, hektoliterenként 5 kor-ért eladó. Piac-utca 9 szám. 2593

JÓMINŐSÉGŰ szecska zsupból vágott kapható kicsinyben és nagyban Csapó-u. 96. 2594

KÉT szoba, konyha, pince Batthányi-utca 4. azonnal kiadó. 2584

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együtt teszen van külön-külön. — Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

HATVAN-UTCA 2. szám. Csekély hetti vagy havi részletekben cicák, boák, férfi és női, fiu, leány öltönyök, gallérok, kabátok a legolcsóbban beszerezhetők Kaiser Salamonnál. 2570

HAFONATOK, COPFOK, női parókák, emlag hajbetétek, legjutányosabban kapható Boczán Ferenc fodrásznál Hatvan-u. 2. sz. Kifésült női hajat veszek. 2478

KIVÁLO szép paszatuti, Schaszla szőlő 5 klg. postakosár 90 kr. Dávid Zoltán hitvili üzletében. Telefon 315. Ugyanott tanuló felvétetik. 2463

HULLADÉK papír zsákonként 30 fillérért kapható. Cim a kiadóban.

LEGFINOMABB csillár petróleum 1 liter 16 kr. I-ső minőségű tisztán kezelt kókusz növényzsír 1 klg 60 kr. Lindenfeld J. Jenő fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél. eDbrecen, Városház-utca 2. 2363

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer. 1 kg. Cócuszszir 60 kr. Kertész Sándor fűszer- és csemege kereskedésbe, Kossuth és Batthányi utca sarkán, a színházzal szemben. 2322

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2311

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle trieszti kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-u. 2. 2310

FEHÉRNEMŰ varrónő ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyuk varrást, javítást elvállal Erzsébet-ut 58. sz. 2048

KÖSZVÉNYNÉL és CSUZNÁL használjuk egyedül a híres Királybalzsamot, mely legújabb szer minden külső és belső fájdalmak ellen, tehát minden háznál tartani kell. Egy nagy üveg utasítással 2 korona, kapható a készítő Gróss Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca 8. Arany egyszarvu gyógy szertár. 2250

RÓZSA ARCKENŐCS, szeplő, májfoltok ellen Odévá, kellemessé teszi az arcot. E nemből a legjobb. Főraktár Jóna és Jóna droguerijája Debrecen, Kossuth-u. 6. 2014

EGY jóforgalmu fűszerüzlet csekély házbérrel elköltözés miatt azonnal átadó. Cim a kiadóban. 2588

EGY különbejáratu utcai butorozott szoba magányos ur részére kiadó. Cim a kiadóban. 2589

HOMOKKERTI BOR literje 52 fill., bakar 64 fill. Járószerk betegnek eladó. Csokonai-utca 13. sz. 2590

A MAI kor igényeinek megfelelő ujonnan berendezett téli és nyári tekepálya Eötvös-utca 8. sz. 2591

FÜSZER- és csemege üzlet, esetleg áru nélkül is átadó. Cim a kiadóban. 2597

Kereslet.

EGY jó családból való fiu tanulóak felvétetik Farkas Henrik Sas-utcai fűszerüzletében. 2592

ÜGYES kézi leányok azonnal felvétetnek Jungreis Mari divattermébe. 2596

HÁROM kocsihoz való szín keresztetik. Cim a kiadóban. 2598

Eladás.

VIDÉKEN, jobbforgalmu fűszer- és vasüzlet haláleset miatt eladó. 2551

UJOSZTÁSÚ FÖLD (2 hold 425 öl) a város-hoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár. 2026

HÁZ és több HÁZHELY Várad-utcai temető mellett olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2518

EGY MATT butor eladó. Teleky-u. 68. sz. Megtekinthető a délutáni órákban. 2586

VÁMOSPERCSI utféleu 14 hold föld eladó vagy bére kiadó. Gyöngyvirág-u. 19. 2587

EGY teljes házi berendezés (butor) elutazás miatt eladó Pesti-utca 55. sz. 2591

MUST, 8-10 hectoliter okt. 3-4-é leiszürve — eladó. Értekezhetni Egyháztér 15 sz. 2595

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árúsítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány héttig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debreczen.

Az üzletszerzés

terén jártas urak magas jutalék és fix fizetés mellett mint

helyi ügynökök

állandó alkalmazást nyernék a

„NEMZETI“

Baleset-Biztosító Részvény-Társaság

Debreceni főügynökségénél

Piac-utca 19.

Elismert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épület-

vasalások, gazdasági eszközök, tetőle-

mezok, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban

a legjutányosabb árban kaphatók:

KOVÁCS GYULA

vasüzletében

a „Bika“ szálloda mellett.

ÁRJEGYZÉKE

Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72 „
Ezerjó	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Carbenet vörös	— — —	1903-iki 0-70 l üveg	—	90 „
Ezerjó szemelt	— — —	1900-iki 1 liter	—	100 „
Császárszállás gyöngye	— — —	1900-iki 0-70 l üveg	—	100 „